



Justitiedepartementet

Polisenheten

Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 12–13 mars 2015

Dagordningspunkt 6

Rubrik:

Kampen mot terrorism: uppföljning av uttalandet från den 12 februari av medlemmarna i det Europeiska rådet och av det gemensamma uttalandet från Riga den 29 januari av ministrarna för rättsliga och inrikes frågor i Europeiska unionen

- Genomförande av åtgärder

Dokument:

Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: SN 10/15 (Uttalande från Europeiska rådets medlemmar vid informellt möte i Bryssel den 12 februari 2015); Riga Joint Statement (Uttalande från informellt ministermöte för rättsliga och inrikes frågor i Riga den 29–30 januari 2015)

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

I samband med det informella ministermötet för rättsliga och inrikes frågor i Riga den 29 januari utfärdades ett gemensamt uttalande om kampen mot terrorism. Uttalandet från Riga var ett bidrag till diskussionerna vid det informella Europeiska rådet den 12 februari där det sedermera antogs ett uttalande om arbetet mot terrorism. Uttalandet från Europeiska rådet har tre huvuddelar: 1) säkerställa allmänhetens säkerhet, 2) förebygga radikaliserings och värna om värden samt 3)

samarbeta med internationella partner. Uttalandet ska följas upp vid Europeiska rådet i juni.

Vid rådsmötet den 12–13 mars önskar ordförandeskapet följa upp de båda uttalandena om kampen och arbetet mot terrorism och diskutera hur de åtgärder som ryms i de båda uttalandena ska genomföras.

Rättslig grund och beslutsförfarande

-

Svensk ståndpunkt

Något dokument för behandlingen i rådet har ännu inte presenterats. Mot bakgrund av uttalanden från det informella Europeiska rådet den 12 februari och från det informella ministermötet för rättsliga och inrikes frågor den 29 januari har regeringen följande förslag till svenska ståndpunkter inom de områden som särskilt lyfts fram i uttalandena.

- *Allmänt:* En grundläggande utgångspunkt för regeringen i alla insatser för att bekämpa terrorism är att det måste ske i enlighet med grundläggande demokratiska rättigheter och rättsstatens principer, inklusive skydd av den personliga integriteten.. Respekt för mänskliga rättigheter är en förutsättning för ett trovärdigt och långsiktigt arbete mot terrorism. Regeringen välkomnar att de båda uttalandena följs upp med konkreta insatser för hur EU:s medlemsstater gemensamt kan arbeta för att motverka och förebygga hotet från terrorism.
- *Genomförandet av åtgärder:* För genomförandet av åtgärderna som ryms i de båda uttalandena är det viktigt att berörda rådsarbetsgrupper och nationella experter i dessa arbetsgrupper konsulteras och utgör en aktiv del i formulerandet av hur åtgärder bäst utformas och genomförs.
- *Förebyggande åtgärder:* I arbetet mot terrorism vill regeringen särskilt framhålla betydelsen av förebyggande åtgärder mot radikaliserings och vikten av dialog och samverkan mellan myndigheter och civilsamhället.
- *Utökat informationsutbyte:* Apropå uttalandenas förslag om utökat informationsutbyte vill regeringen betona att det sedan lång tid tillbaka finns ett gott och förtroendefullt samarbete mellan berörda myndigheter och etablerade kanaler för utbyte av information. Tack vare detta samarbete och insatser har också flera attentat kunnat avvärijas.
- *Förebyggande av radikaliserings och insatser mot våldsbejakande extremism på internet:* Användning av internet och sociala medier för att förespråka terrorism och våldsbejakande extremism är en

utmaning som måste bemötas med olika åtgärder. Allt motarbetande av detta problem måste ske i enlighet med yttrande- och föreningsfriheten. Censur av internet är inte en hållbar eller verkningsfull lösning. Sådana förslag ger stöd till de krafter som i andra länder vill begränsa informationsflöden över gränserna. Regeringen vill särskilt lyfta fram betydelsen av arbetet för att utbilda ungdomar i medie- och informationskunskap och stärka deras förmåga att kritiskt granska medier och genomskåda budskap de ser på internet, i sociala medier och i andra kanaler.

- **Gränskontroll:** Gränskontroll är ett användbart verktyg i kampen mot utländska stridande, både när det gäller att upptäcka personer som har för avsikt att resa till konfliktområden och följa upp när de återvänder till Sverige. Medlemsstaterna måste kunna göra nödvändiga slagningar i till exempel nationella efterlysningsregister och Schengens informationssystem för att kontrollera om en person utgör ett hot mot vår allmänna ordning och inre säkerhet. Om kommissionen föreslår en ändring i EU:s gränskodex som gör det möjligt att utföra systematiska kontroller vid inresa i EU även av individer som åtnjuter fri rörlighet, så kan regeringen acceptera en sådan ändring. Ett sådant förslag måste utformas med hänsyn till rättssäkerhet och personlig integritet. I ett arbete med framtagande av gemensamma riskindikatorer för icke-systematiska kontroller kommer regeringen att verka för att riskindikatorerna utformas i enlighet med grundläggande fri- och rättigheter och att de därmed inte får bygga på etnisk och religiös profilering.
- **Flygpassageraruppgifter (Passenger Name Record, PNR):** Regeringens grundläggande inställning till användning av PNR-uppgifter för brottsbekämpande ändamål är positiv, förutsatt att de används på ett rättssäkert sätt och med hänsyn till den personliga integriteten. Det är positivt att åstadkomma ett samlat EU-regelverk för insamling och användning av PNR-uppgifter då det kan öka rättssäkerheten genom att skapa enhetlighet mellan medlemsstaters olika regelverk. När även Europaparlamentet har behandlat direktivförslaget ska det bedömas i sin helhet för att Sverige ska kunna ta slutlig ställning.
- **Samarbete med internationella parter:** De internationella aspekterna av kampen mot terrorism är i första hand inte en fråga för ministrarna för rättsliga och inrikes frågor, men hotet från terrorism visar tydligt hur EU:s inre säkerhet hänger samman med den yttre säkerheten. Åtgärderna för att stärka EU:s inre säkerhet kräver samverkan med internationella partner. Regeringen vill här särskilt betona och stödja Förenta nationernas roll.

Europaparlamentets inställning

-

Förslaget

Något förslag har ännu inte presenterats.

Gällande svenska regler och förslagens effekter på dessa

-

Ekonomiska konsekvenser

-

Övrigt

-